

Castelló, de St. Mateu i de Morella, tots aprovaren la forma *La Serra d'En Galceran*, que és l'adoptada en el *Nomenclàtor* de SGuarner.

El gran fet, que ja posava de relleu Sz. Gozalbo (BSCC XIV, 296), és que aquest fou un nom introduït secundàriament. De primer en deien simplement *La Serra* i prou; així un doc. de 1295 (que conec només extractat) l'anomena «lloc que's diu de *la Serra*» (Ll. dels Privilegis d'Ulldecona Ss. XIII-XVI, p. 79). Després hi intervingué molt un *Berix*, que coneixem com funcionari públic d'aquesta zona i d'alguna d'Aragó; i llavors en digueren «Coves de *Berix*», a. 1403; *Covas de Berix* en un doc. que Huici (I, 277) atribueix a 1238 (seria 1438?). Cf. la història de *La Serratella* (infra).

En fi, es veu que hi adquirí molta propietat un dels molts nobles de nom *Galceran*: car en un paratge del terme, a l'extrem Oest (l'oposat al del poble), hi ha *la Galcerana*, gran finca (IGC 6°37' × 40°45'); si bé la gent pronuncia *la garserana*. Un nom recent, foraster i tardà, es comprèn millor que se subjectés a l'etim. pop. *garsa* o *encarcerar*. Les dates més antigues que trobo del nom novell són: «*Serra d'Algozerà*» en el *Memorial Muñoz*, del S. XVI (BSCC XIV, 43); i «*Serra d'Engolcerà*» en el cens de 1609; llavors hi troben 60 cases de cristians vells, sotmesos a un N. Asion (p. p. Reglà, 105). I en efecte, es veu que aviat deixà d'aver-hi moriscos, perquè no figura en cap de llurs censos del S. XVI.

Serradenyà, V. *Serdinya*

La Serra Gelada, te. Alfàs, a la costa de la Marina de la Vila Joiosa.

SERRAIMA

1) Mas grandió i molt ric i potent en el te. de Joanet, llog. agre. a Arbúcies. És vora del camí de Joanet a St. Miquel de Cladells. D'allí ve la família de l'il·lustre crític i bon polític Maurici Serrahima: em deia ell (1954) que ja n'hi havia documentació en el S. XIII, i que un avant-passat ja seria governador de Nàpols a princ. S. XVI, però ell creia que venien de remences. Degué haver-hi diverses branques, car els anys 1971 i 1980 en què vaig visitar-lo —oïnt «a *səřəimə*»— el mas era d'una altra branca de la família.

MENCIÓ ANT. 1457: «propietarius mansi de *Serrayma*, parrochie Sti. Matey de *Joanet*» (CCandi, *Mi. Hi. Ca. I*, 12).

L'emplaçament de l'homònim (1) explica bellament l'etim.: del ll. *İMUS*, *İMA* 'pregon': car verament està en la carena d'una serra baixa, amb còrrecs a tots dos costats, les parets dels quals s'eleven tot seguit a molta més altura: doncs, 'serra pregona'. Sens dubte els altres homònims s'expliquen per una situació semblant a la del *Serraima* d'Arbúcies.

2) *Serrahima*, mas entre Vic i St. Julià de Vilatorrada (mapa Brossa de St. Julià).

3) Llogaret doble a Bages. Pron.: *səřəimə*, a Santpedor (Casac. 1920. Són dues antigues parròquies besones: «Sant Pere de *Serr.*», te. de Sallent; i «Sant

Martí de *Serr.*» prop de Gaià (GGC, mapa p. 223); però són sens dubte tots dos als dos caps d'una mateixa serra baixa, car Sant Pere és 5 k. al NE. de Sallent, i Gaià es troba, si bé més enllà, en la mateixa direcció, sense cap altre poble entremig. Als dos junts deu referir-se *Serraima* a. 1027 del *Cart. St. Cugat* (II, 157). I de rengle els dona la llista de parr. vigatanes de 1331: Sti. Petri de *Serrahima*, S. Martini de S. (Junyent, *Misc. Gri. II*, 329). En el cens de 1359: St. P. de *Serrahima* i Quadra de Sent Martí de *Serrahima* (*CoDoACA XII*, 64, 65). Aquest és el que consta en una butlla de 1196: «Sti. Martini de *Serraima*» (Kehr, *Papsturk.*, 57).

4) A l'Anoia nom oblidat avui: 996: «castrum *Odena*, in locum voc. *Speuto*, vel in castrum *Odena* vel in *Serrayma*» (*Dipl. Cat. Vic*, 514, § 104): *L'Espelt*, és un llogaret 3 k. al NO. d'Igualada (no lluny i prop d'Odena) on recordo una serreta secundària, que s'enfila cap a la de Rubió.

ETIM. Com ho vaig explicar més amplament en *Top. Hesp. II*, 192, on indico la supervivència de *İMUS* i els seus descendents en la toponímia reto-romànica; Jud hi afegí l'oposició entre *d-im-vitg* i *Sum-vitg* a Waltensburg (*Rom.*, XLII, 79), completant unes dades que Prati recollia en el Trentí. Afegim-hi, a Toscana *Mocampo* (< *İMO CAMPO*) i *D-imo-campo* (Pieri, *Top. Arno*, 282); b. ll. *ima ora* en el Du Cange, explicat per «la *ima* de la *mare*» 'la costa pregona de mar', en els Costums de Bordeus (S. XIII, *PSW IV*, 226b). I a la nostra Marenda, diuen *una ima* per marcar una renglera de roques submergides, visible sota aigua, en diversos punts de la costa de Banyuls (XXV, 26).

35) *SERRALLONGA*. 1) Gran mas a les Guillerries, dalt de la serra que domina el rieral que davalla cap a Querós des del Coll de Querós; oït *səřəlóngə* allí mateix (1925, exc. 50; *Ll. I*, p. 50). MENCIONS ANT. 1251: «testis Raimundam de *Serra Longa* de parr. de *Cherós*» (CCandi, *Mi. Hi. Ca. II*, 385). «El catalán *Serrallonga*» (1635-52) como-tragèdia de Coello, Rojas i Vélez de Guevara. Superflu donar dades històriques de la figura del cèlebre bandoler, o recordar la tremenda *Fi* de Maragall.

2) Poble del Vallespir. Oït *səřəlungə* en l'enq. d'allí, 1959 (XXIV, 64-68); gentilici: *səřəlungins* (*ALCat.*). MENCIONS ANT. 866: «in Valle *Asperi* --- infra fines de *Serralonga*» (Mor. II, 56); 1088: «castellum de *Serra longa*» (Alart, *Cart. Rouss.*, 98; i *RLR II*, 283). I altres cites de la forma *Serra longa* en docs. de 1091, 1260, 1359 i 1435 (Alart, *Not. Hist. Communes Rouss.* II, 144; *Priv.*, 227; *Do. Gé. Hi.*, 26, 85; *CoDoACA XII*, 122). Ponsich (*Top.*, 88) no hi afegeix a penes res.

3) Antic, a Bages: 889: «strata discurrens per *Serram Longam*» (*Cat. Car. II*, 297.14, 298.26): la crtra. que va de Mojà a Calders.

Serramija. 1) Llog. te. La Bastida de Canigó. 1395: *Serra miya* (Alart, *Bo. Gé. Hi.*, 28). 2) *Pic de Serrami-*